

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศในโลก ซึ่งนับวันจะมีความสำคัญเพิ่มขึ้น ในหลายปีที่ผ่านมาการท่องเที่ยวมีการเติบโตมากขึ้นเรื่อยๆ และเป็นอุตสาหกรรมในลำดับต้นๆ ที่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ โดยสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ได้ระบุตัวเลขว่า ในปี 2554 จะมีโอกาสการขยายตัวด้านการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 ส่งผลให้หลายจังหวัดของประเทศไทยพยายามส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2553 : ออนไลน์)

จังหวัดสมุทรสาคร เดิมเรียกกันว่า “ท่าจีน” เพราะเป็นตำบลใหญ่อยู่ติดอ่าวไทย มีชาวต่างประเทศโดยเฉพาะชาวจีนนำเรือสำเภาเข้ามาจอดเทียบท่าค้าขายกันมาก จึงเรียกติดปากว่า “ท่าจีน” จนกระทั่งปี พ.ศ. 2091 ในสมัยของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิแห่งกรุงศรีอยุธยา โปรดให้ยกบ้านท่าจีนขึ้นเป็นเมือง “สาครบุรี” เพื่อเป็นหัวเมืองสำหรับเรียกระดมพลเวลาเกิดทำสงครามกับพม่า และเป็นเมืองหน้าด่านป้องกันการผู้รุกรานทางทะเล ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ได้โปรดให้เปลี่ยนชื่อเมืองสาครบุรีเป็นเมือง “สมุทรสาคร” ในปี พ.ศ. 2456 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงมีพระบรมราชองค์การให้ทางราชการเปลี่ยนคำว่า “เมือง” เป็น “จังหวัด” ทั่วประเทศ ดังนั้น เมืองสมุทรสาคร จึงได้เปลี่ยนเป็นจังหวัดสมุทรสาคร มาจนถึงทุกวันนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2553 : ออนไลน์) โดยมีอาณาเขตติดกับจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ

ติดกับกรุงเทพมหานครและจังหวัดนครปฐม

ทิศใต้

ติดกับจังหวัดสมุทรสงครามและอ่าวไทย

ทิศตะวันออก

ติดกับกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรสงครามและ

จังหวัดสมุทรปราการ

ทิศตะวันตก

ติดกับจังหวัดสมุทรสงคราม และ จังหวัดราชบุรี

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดชายทะเล มีพื้นที่ 872.347 ตารางกิโลเมตร มีประชากรจำนวน 442,914 คน โดยลักษณะของพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีชายฝั่งทะเลยาว 41 กิโลเมตร แม่น้ำท่าจีนเป็นแม่น้ำสายสำคัญ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 36 กิโลเมตร โดยประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการประมงและเกษตร มีผลิตภัณฑ์เกษตรที่สำคัญคือ มะพร้าว มะนาว กล้วยไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ว่านหางจระเข้ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งการจับ เพาะเลี้ยง และแปรรูปสินค้าประมงต่างๆ เช่น กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว ปลาหมึก ปลาหูหอย หอยแครง หอยพิม หอยหลอด มีอาหารทะเลแปรรูป รวมมูลค่ากว่า 80,000 ล้านบาท ส่งผลให้รายได้ประชากรเฉลี่ยต่อคน GPP (Gross Provincial Products) 234,319 บาท ซึ่งสูงเป็นลำดับ 4 ของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544 : ออนไลน์)

จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกะทู้แบน อำเภอบ้านแพ้ว โดยแต่ละอำเภอมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอันประกอบไปด้วย แหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวทางด้านการประมง แหล่งท่องเที่ยวทางการค้า ซึ่งตรงกับคำขวัญประจำจังหวัด คือ “เมืองประมง ดงโรงงาน ลานเกษตร เขตประวัติศาสตร์”

จากสถิติภาพรวมของการเดินทางท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสาครพบว่าในปี 2554 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 539,964 คน โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 502,170 คน ชาวต่างชาติ 37,794 คน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะใช้จ่ายไปกับค่าซื้อสินค้าของที่ระลึก รองลงมาเป็นค่าอาหารเครื่องดื่ม และค่าที่พัก เมื่อรวมรายได้ทั้งหมดที่เกิดจากการท่องเที่ยวภายในประเทศรวมทั้งสิ้น 412.42 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2554 : ออนไลน์)

จากข้อมูลเบื้องต้นนั้น พอจะสรุปได้ว่าจังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว สำหรับด้านเศรษฐกิจนั้น อย่างที่ทราบกันดี คือจังหวัดสมุทรสาครเป็นแหล่งประมง แต่สำหรับประเด็นการท่องเที่ยวนั้น จังหวัดสมุทรสาครยังไม่มีมีความโดดเด่นเท่าที่ควร ทั้งๆ ที่มีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวหลายด้าน ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เกษตรและประมง นอกจากนี้ยังมีศักยภาพในด้านการคมนาคมที่สามารถเดินทางจากกรุงเทพมหานครได้สะดวก รวดเร็ว จังหวัดสมุทรสาครจึงน่าจะมีการพัฒนาให้เป็นเมืองที่น่าท่องเที่ยวได้มากขึ้น แต่การจะพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งประชาชนทั่วไปในการร่วมใจกันพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครให้เป็นเมืองที่น่าท่องเที่ยวมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงประชาชนในพื้นที่ ต่างก็ชูความโดดเด่นของจังหวัดสมุทรสาครในด้านที่เป็นจังหวัดที่เป็น

แหล่งประมง มากกว่าที่จะชูความโดดเด่นด้านแหล่งท่องเที่ยว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , 2544 : ออนไลน์)

ดังนั้นถึงแม้จังหวัดสมุทรสาครจะมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจเพียงใด แต่ก็ยังไม่สามารถกล่าวได้ว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจะมีความรู้สึกหรือมีความคิดเห็นต่อการเป็นเมืองที่น่าท่องเที่ยวของสมุทรสาครว่าเป็นแบบใด ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะทำการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการเป็นเมืองที่น่าท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการที่แท้จริงของนักท่องเที่ยวชาวไทย เพื่อที่จะได้นำเสนอแก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครให้เป็นเมืองที่น่าท่องเที่ยวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการเป็นเมืองน่าท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสาคร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการเป็นเมืองน่าท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสาคร
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอให้แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดสมุทรสาครให้เป็นเมืองที่น่าท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เรื่องใดเรื่องหนึ่ง แสดงออกด้วย การพูด การเขียน การปฏิบัติถือได้ว่าเป็นการแสดงออกทางทัศนคติ โดยมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และพร้อมที่จะมีปฏิกิริยาต่อสถานการณ์ภายนอก (สุชา จันท์แอม และสุรางค์ จันท์แอม, 2548)

เมืองน่าท่องเที่ยว หมายถึง การมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจอยู่อย่างสวยงามและยั่งยืน มีความสะดวกปลอดภัยในการเข้ามาท่องเที่ยว มีบริการด้านการท่องเที่ยวที่ดี และประชาชนมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี เป็นเจ้าบ้านที่ดี (ทวนชัย อรุณโรจน์, 2553)

นักท่องเที่ยวชาวไทย หมายถึง บุคคลที่มีที่พักแรมอยู่ในราชอาณาจักรไทยและ
บุคคลนั้นเดินทางจากท้องถิ่นเป็นถิ่นที่อยู่โดยปกติของตนไปยังท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว
ด้วยความสมัครใจ และด้วยวัตถุประสงค์อันมิใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ โดยเสีย
ค่าบริการด้วย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2553 : ออนไลน์)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved